

forum for
natur og
friluftsliv
Nordland

Fauske, 28. mars 2011

Norges Vassdrags- og Energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

E-post: nve@nve.no

Uttalelse til søknad om konsesjon for bygging av Lille Grottåga kraftverk i Beiarn kommune, Nordland.

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland, FNF Nordland, er et nettverk for 14 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Nordland, med til sammen over 20 000 medlemskap. FNF Nordland arbeider for å sette friluftslivet og dets behov på dagsorden og øke bevisstheten om helse og livskvalitet samt viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet rundt oss. FNF Nordland arbeider også for å sikre arealer for et aktivt friluftsliv. De frivillige natur- og friluftslivsorganisasjonene er med sin demokratiske styreform og åpne medlemsadgang et talerør for de store grupper av allemannsrettighetshavere i norsk utmark.

Sammendrag

FNF Nordland finner ikke at søknaden er vurdert i henhold til overordnede forvaltningsprinsipper som naturmangfoldloven legger som føringer for all naturforvaltning i Norge. Vi er kritiske til det omsøkte tiltaket og mener kunnskapsgrunnet (jfr. Nml. § 8) ikke er tilstrekkelig. Dette gjelder særlig data om biologisk mangfold og de vurderingene om hvilke konsekvenser en redusert vannføring vil ha for verdiene knyttet til bekkeløfta og grottene. FNF Nordland henstiller derfor om at konsesjon for Lille Grottåga kraftverk ikke blir gitt.

Nøkkeldata om tiltaket

Kraftverket vil utnytte avløpet fra et nedbørfelt på 13,5 km² av vassdraget i et fall på ca. 210 m mellom inntaket på kote 365 og utløpet på kote ca. 155. Planlagt effekt er på 3,3 MW og vil i et middels år produsere ca. 8,6 GWh. Middelvannføringen er beregnet til 950 l/s, og det er planlagt slipp av minstevannføring på 105 l/s i perioden 1.5 - 30.4 og 9 l/s i perioden 1.10 - 30.4. Maksimal slukeevne er på 1900 l/s. Det må bygges ca. 200 meter vei til inntaksdammen, og adkomstvei fram til kraftstasjonen. Vannveien er på ca. 1900 meter og er planlagt som nedgravde rør i løsmasser. Fra kraftstasjonen må det bygges en ca. 100 meter lang jordkabel fram til eksisterende nett. Avløpet fra kraftstasjonen føres tilbake til elva via en kort kanal. Inntaksdam forutsettes bygd i betong og blir anslagsvis 3-4 m høy og ca. 25 m lang over

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland

Storgt. 39, 8200 Fauske

Tlf: 952 26425

www.fnf-nett.no/nordland

nordland@fnf-nett.no

Medlemmer i FNF Nordland: Turistforeningene i Nordland, KFUM/ KFUK Speidere på Helgeland, Norges speiderforbund i Salten, Norges Jeger og Fiskeforbund Nordland, Nordland Orienteringskrets, 4H Nordland, Naturvernforbundet i Nordland, NOF Nordland, Sykklistenes Landsforening Bodø, Salten Naturlag, Leknes Padleklubb, Polarsirkelen Friluftsråd, Ofoten Friluftsråd, Vesterålen Friluftsråd

krona. Inntaksdammen vil demme ned et areal på ca. 1800 m² og ha en maksimal lengde på ca. 110 m. Neddemt areal er antatt til å være ca. 3000 m³. Variasjon i vannstanden ved inntaket vil bli ca. 1 m.

FNF Nordland sine vurderinger av tiltakssøknaden:

Det foreligger svært mange planer om småkraftutbygging i Nordland. I tillegg til inngrepsfri natur og biologisk mangfold ser vi stadig at bygging av småkraftverk kommer i konflikt med friluftsliv gjennom at landskap, naturkvaliteter og opplevelsesverdi forringes. Vannstrenger og vannfall/fosser forsvinner og blir erstattet med rørgater, reguleringsterskler, anleggsveier og kraftstasjoner. Fysiske inngrep og arealbruksendringer er den viktigste årsaken til tap av biologisk mangfold i Norge.

Nordland har et kraftoverskudd på over 40 %, og en begrenset overføringskapasitet. Det er ingen hastesak med en storstilt småkraftutbygging i Nordland. FNF Nordland ser det som en viktig målsetting at de minst konfliktfylte tiltakene prioriteres. Og at prioriteringene blir gjort gjennom gode vurderinger om tiltakets konsekvenser på vassdragsmiljøet og naturmangfoldet. Det er viktig at det enkelte tiltak ses i sammenheng med andre inngrep og menneskelig påvirkning.

Naturmangfoldloven er den mest sentrale loven innen naturforvaltning i Norge og er en sektorovergripende lov som skal virke sammen med annet lovverk. Lovens §§ 8 – 12 omhandler hvilke forvaltningsprinsipper som skal utgjøre rammene for forvaltningen: Alle tiltakshavere plikter å kvittere ut at de bygger sine søknader og utredninger på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Dersom det er knyttet usikkerhet til tiltakets effekter på naturmangfoldet, og kunnskapsgrunnlaget ikke er godt nok, skal føre – var - prinsippet legges til grunn.

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

Lille Grottåga kraftverk er planlagt i et område med kalkrik berggrunn, som gir opphav til den rike karplantefloraen, de mange grottene og det særegne miljøet. På elvestrekningen mellom inntaket og kraftstasjonen renner elva og danner en bekkekløft. I vurderingene for biologisk mangfold (Bioreg AS rapport 2007:16) er bekkekløfta er vurdert til å ha verdien Svært viktig -A-. Det kommer også uttrykkelig fram at: ”sammen med den krevende karplantevegetasjonen langs elva så blir dette trolig en av de mest verdifulle bekkekløftene vi har i landet vårt.”

Rapporten er basert på én dag med feltundersøkelser den 12. september 2007. Å foreta feltarbeid på høsten gir en begrenset forutsetning i forhold til datainnsamling. F.eks. er det åpenbart, som det blir påpekt i rapporten, at hadde befaringen foregått om våren hadde utredningen om fugl vært basert på et bedre kunnskapsgrunnlag. Videre kommer det frem at potensialet for rødlistede kryptogamer bør være ganske stort. I søknaden kommer det ikke tilstrekkelig frem hvilke verdier grottene representerer og konsekvensene for disse. Men rapporten gir klare signaler om at et særegent naturmiljø vil gå tapt og det urørte preget som bekkekløfta har, vil forsvinne.

I søknaden vurderes konsekvensene av redusert vannføring til at dette ikke vil ødelegge grottene, men ”*kanskje forsinke den naturlige utviklingen*”. Men selv små endringer i de naturlige (hydrologiske) prosessene kan ha store negative konsekvenser for kravstore arter gjennom at deres livsbetingelser reduserer eller forsvinner. Vannets evne til å renne naturlig som det alltid har gjort vil opprettholde naturmangfoldet og de geologiske prosessene.

Konklusjon

FNF Nordland finner ikke at søknaden er vurdert i henhold til overordnede forvaltningsprinsipper som naturmangfoldloven legger som føringer for all naturforvaltning i Norge. Vi er kritiske til det omsøkte tiltaket og mener kunnskapsgrunnlaget (jfr. Nml. § 8) ikke er tilstrekkelig. Dette gjelder særlig data om biologisk mangfold og de vurderingene om hvilke konsekvenser en redusert vannføring vil ha for verdiene knyttet til bekkekløfta og grottene. Foreligger ikke nok kunnskap, så skal beslutningen ta sikte på ”å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet” (jfr. Nml. § 9). FNF Nordland gjør oppmerksom på at dette er en saksbehandlingsfeil som danner grunnlag for å kunne påklage vedtak i konsesjonsbehandlingen.

FNF Nordland henstiller derfor om at konsesjon for Lille Grottåga kraftverk ikke blir gitt.

For FNF Nordland

Erling Solvang
Arbeidsutvalsleder

Gisle Sæterhaug
Koordinator arealforvaltning

Kopi til

Beiarn kommune
Nordland fylkeskommune, Folkehelse
Nordland fylkeskommune, Plan og Miljø
Fylkesmannen i Nordland, Miljøvernavdelingen
Friluftslivets Fellesorganisasjon
Sametinget
Reindriftsforvaltningen i Nordland
Salten Friluftsråd

